

MYTEN OM PELOPS & HIPPODAMEIA

Myten genfortalt af Robert Graves: <i>The Greek Myths</i> kap. 109	Analyse:
<p>Pelops inherited the Paphlagonian throne from his father Tantalus, and for a while resided at Enete, on the shores of the Black Sea, whence he also ruled over the Lydians and Phrygians.</p>	<p>Pelops er søn af Tantalos, der er Zeus' ven og dermed en guldaldergud (jf. guldalderens venskabsforhold). Som gudemenneske står han ikke tilbage for guderne selv, og han stjæler nektar og ambrosia og deler det ud mellem sine dødelige venner. Der er på dette punkt lidt Prometheus-skikkelse over ham. Hvad værre er, slagter og koger han sønnen Pelops (slagtingen/drabet som udtryk for verdensskabelse i guldalderen) for derpå at servere ham som festmåltid for de intetanende guder, idet han vil prøve dem. Som straf dømmes han til evig sult og tørst i underverdenen.</p> <p>Pelops sættes sammen igen, men Demeter er i sin sorg over Kores bortførelse kommet til at spise hans skulder, som må erstattes med en protese af elfenben. Ligesom i den ægyptiske myte om Osiris mangler der et stykke efter samlingen, hvilket vil sige, at han nu er transcendent.</p>

<p>But he was expelled from Paphlagonia by the barbarians, and retired to Lydian Mount Sipylus, his ancestral seat. When Ilus, King of Troy, would not let him live in peace even there, but ordered him to move on, Pelops brought his fabulous treasures across the Aegean Sea. He was resolved to make a new home for himself and his great horde of followers, but first to sue for the hand of Hippodameia, daughter of King Oenomaus, the Arcadian, who ruled over Pisa and Elis.</p>	<p>I forbindelse med Osiris er det hans lem, der mangler, dvs. det oplagte udtryk for hans mandlighed. At det hos Pelops er skulderen, er ikke helt så gennemskueligt. Måske er det, fordi det græske ord for skulder, <i>ómos</i>, med en anden accentuering, <i>omós</i>, kan betyde <i>rå</i> eller <i>ukogt</i>, og på denne måde hænge sammen med ordet <i>omophagía</i>, den kultiske term for fortæringen af råt kød.</p> <p>Navnet Pelops betyder <i>den, der er sort i ansigtet</i> eller <i>den sortøjede</i>. Som det bliver klart længere nede i analysen, er han en solgud, og navnet er givet ham af senere tider som et "smædenavn" (modsat f.eks. <i>lynx</i>, <i>den skinnende</i>, og Apollons mange tilnavne). Det er en almindelig måde at detronisere de gamle guder på. I tråd hermed ender i semitisk mytologi <i>Baal Zebul</i>, <i>Brudekammerets</i> (dvs. hierogamiets) <i>Herre</i>, som <i>Belzebub</i>, <i>Fluernes Herre</i>, hvilket jo er knap så smigrende.</p> <p>Pelops er en af de guldalderguder, der får øje på menneskedøtrene, og han søger at ægte Hippodameia. Hendes navn betyder <i>den, der betvinger heste</i>, og det knytter hende til månegudinden Artemis. Navnet Hippodameia bruges ligefrem som tilnavn til hende.</p> <p>De i myten involverede geografiske lokaliteter repræsenterer kulters indbyrdes kamp og påvirkning, og jeg vil ikke gå nærmere ind på detaljerne, kun lige gøre opmærksom på, at myten er knyttet til det store fællesgræske kultsted Olympia.</p> <p>Pelops' rejse fra Troja og Sortehavet (for grækerne den transcendentale/</p>
---	--

	<p>gudernes verden) er solens rejse over havet. Den identificerer ham endvidere med kongen, der kommer fra den anden side, jf. vores kong Skjold, Moses i sivkurven og Osiris' mumiekiste. Guder og gudemennesker kommer sejlene til menneskenes verden, idet vandet skiller de to verdener fra hinanden.</p>
<p>Some say that Oenomaus had been begotten by Ares on Harpina, daughter of the River-god Asopus; or on the pleiad Asterie; or on Asterope; or on Eurythoe, daughter of Dana us; while others call him the son of Alxion; or of Hyperochus.</p> <p>By his wife Sterope, or Euarete, daughter of Acrisius, Oenomaus became the father of Leucippus, Hippodamus, and Dysponteus, founder of Dyspontium, and of one daughter, Hippodameia.</p>	<p>Oinómaos er en rigtig guldaldergud, hvilket tydeligst ses på hans modvilje imod datterens ægteskab – guldalderguder er ikke til sex. Navnet betyder noget med <i>vin</i> (<i>oinós</i>), men etymologien er dunkel, måske <i>den, der attråer vin</i>. At Ares (den rå krigs gud) siges at være hans far, understreger hans grumme natur.</p> <p>Mange af hans børn hedder noget med <i>heste</i> (på græsk <i>híppos</i>): <i>Hestebetvingeren</i> (både en søn og en datter) og <i>Den hvide hest</i> (en søn).</p>
<p>Oenomaus was famous for his love of horses, and forbade his subjects under the penalty of a curse ever to mate mares with asses. To this day, if the Eleans need mules, they must take their mares abroad to mate and foal.</p>	<p>Disse navne stemmer godt overens med faderens forkærlighed netop for heste, og som vi skal se, er hesten central i myten. Forbuddet imod at parre heste med æsler er et forbud imod, at guder og mennesker har seksuel omgang, idet hestene står for guderne, og æslerne for menneskene – dvs. igen et guldaldertræk.</p>
<p>Whether he had been warned by an oracle that his son-in-law would kill him, or whether he had himself fallen in love with Hippodameia, is disputed; but Oenomaus devised a new way to prevent her from ever getting married. He challenged each of Hippodameia's suitors in turn to a chariot race, and laid out a long course from Pisa, which lies beside the river Alpheius, opposite</p>	<p>Den narrative grund til Oinomaos' modvilje diskuteres, men som guldaldergud behøver han sådan set ikke andre grunde end denne alders modvilje imod den seksuelle forening, der hører sølvalderen til.</p>

Olympia, to Poseidon's altar on the Isthmus of Corinth. Some say that the chariots were drawn by four horses; others say, by two.

Oenomaus insisted that Hippodameia must ride beside each suitor, thus distracting his attention from the team – but allowed him a start of half an hour or so, while he himself sacrificed a ram on the altar of Warlike Zeus at Olympia. Both chariots would then race towards the Isthmus and the suitor, if overtaken, must die; but should he win the race, Hippodameia would be his, and Oenomaus must die. Since, however, the wind-begotten mares, Psylla and Harpinna, which his father Ares had given him, were immeasurably the best in Greece, being swifter even than the North Wind; and since his chariot, skilfully driven by Myrtilus, was especially designed for racing, he had never yet failed to overtake his rival and transfix him with his spear, another gift from Ares.

Det er meningen, at væddeløbet mellem bejleren og Oinomaos skal resultere i den enes død, og da faderen har sit forspand fra Ares – og er en gud – er han (tilsyneladende) uovervindelig.

Kapløbet med Hippodameia om bord i bejlerens vogn henfører til det traditionelle bruderov, hvis rationale oprindelig var som udvælgelsesmetode: Kun den stærkeste slipper af sted med pigen.

Dette bruderov hænger sammen med brudeløbet, hvor pigen flygter fra sin bejler. Også her kan kun den stærkeste få hende, jf. f.eks. myten om Atalanta.

I kultiske sammenhænge viser brudeløbet, at det er en gud, der får den kyske pige. Hendes kyskhed består i, at hun løber fra de dødelige bejlere – kun guden kan fange hende. Dette er, sammen med totemismen, mytens hovedtema. Og mytens hovedvægt ligger således på overgangen fra guld- til sølvalder.

Brudeløbet er ligeledes tæt knyttet til bl.a. Artemis-kultens hippeia-ritual: I mange myter repræsenterer flokke af heste kollegier af præstinder, f.eks. de meget omstridte heste i myten om Trojas grundlæggelse.

Guldalderguden Oinomaos er, som beskrevet nedenfor, også knyttet til

	<p>dette totem – han er identisk med det – en hestegud.</p> <p>Men i sølvalderen overføres totemismen også på kvinden: Som gudens slavinde må hun antage totemdyrets tilsvarende hun-skikkelse. Dermed bliver en hesteguds præstinder til hopper. Væddeløbet løbes altså af dem – det er deres brudeløb, som de løber i hesteskikkelse.</p> <p>En central del af uddannelsen til præstinde i en sådan kult er netop hippeia-ritualet (i kulter med andre totemdyr er det selvfølgelig arkteia, kyneia osv.), hvis formål er at forvandle kvinden til hoppe.</p>
<p>In this manner Oenomaus disposed of twelve or, some say, thirteen princes, whose heads and limbs he nailed above the gates of his palace, while their trunks were flung barbarously in a heap on the ground.</p> <p>When he killed Marmax, the first suitor, he also butchered his mares, Parthenia and Eripha, and buried them beside the river Parthenia, where their tomb is still shown. Some say that the second suitor, Alcatous, was buried near the Horse-scarer in the hippodrome at Olympia, and that it is his spiteful ghost which baulks the charioteers.</p>	<p>Oinomaos' grumme karakter er med til at karakterisere ham som guldaldergud. Disse anses ofte for særlig blodtørstige, og hans borg får gennem de spiddede hoveder og spredte lemmer karakter af underverden (jf. også Baba Yaga hytte med plankeværket af kranier).</p> <p>Mytens fokus på heste peger på en kult med dette dyr som totem. Oinomaos' eget tætte forhold til dyret identificerer ham som sagt med det, og både dette sted, hvor en bejlers forspand slagtes og begraves, og senere Oinomaos' egen død peger på totemdyrets årlige offerdød (mere herom nedenfor).</p>
<p>Myrtilus, Oenomaus's charioteer, was the son of Hermes by Theobule, or Cleobule; or by the Danaid Phaethusa; but others say that he was the son of Zeus and Clymene. He too had fallen in love with Hippodameia, but dared not enter the contest.</p>	<p>Med Myrtilos introduceres et jernalder-element i myten: Han er egentlig Oinomaos' egen vognstyrer, men det viser sig, at han vender sig imod sin herre. At hans fader er Hermes, knytter ham eksplicit til jernalderen, og gør ham desuden halvguddommelig.</p>

<p>Meanwhile, the Olympians had decided to intervene and put an end to the slaughter, because Oenomaus was boasting that he would one day build a temple of skulls: as Evenus, Diomedes, and Antaeus had done.</p>	<p>Han optræder i denne myte som et halvguddommeligt væsen, en guddommelig hjælper, der rangerer under guderne som deres tjener. Derfor vover han heller ikke at melde sig som bejler på lige fod med de andre trods sin forelskelse i sølvalderkvinden Hippodameia.</p> <p>De olympiske guder, som hører kobberalderen til, vil ikke tillade tilstedeværelsen af guldaldergenerationen med dens manglende ærefrygt (kranierne – igen et billede på underverdenen), hvorfor man i myterne ser dem straffe og overvinde disse guder. Kultisk set er der tale om et skifte – det er det, myten afspejler. Og selv om dens fokus er på skiftet fra guld- til sølvalder, kan de olympiske kobberalderguder selvfølgelig ikke udelades.</p>
<p>When therefore Pelops, landing in Elis, begged his lover Poseidon, whom he invoked with a sacrifice on the seashore, either to give him the swiftest chariot in the world for his courtship of Hippodameia, or to stay the rush of Oenomaus's brazen spear, Poseidon was delighted to be of assistance.</p> <p>Pelops soon found himself the owner of a winged golden chariot, which could race over the sea without wetting the axles, and was drawn by a team of tireless, winged, immortal horses. Having visited Mount Sipylus and dedicated to Temnian Aphrodite an image made of green myrtle-wood, Pelops tested his chariot by driving it across the Aegean Sea. Almost before</p>	<p>Da Pelops af guderne er blevet sat sammen efter faderens slagtning og partering, er han endnu smukkere end før, og Poseidon fascineres af ham. De to indgår i et guldaldervenskab, og guden hjælper ham til at vinde Hippodameia.</p> <p>Pelops er således en tydelig overgangsfigur mellem guld- og sølvalder, idet han besidder træk fra dem begge.</p> <p>Vognen, der kan rejse over havet uden at blive våd, identificerer Pelops med solguden. Sammen med Hippodameia danner han således det typiske sølvalder-gudepar: solgud & månegudinde (jf. Hippodameias tilknytning til Artemis).</p> <p>Igen rejser Pelops over Ægæerhavet, denne gang i sin solvogn. Hans</p>

<p>he had time to glance about him, he had reached Lesbos, where, his charioteer Cillus, or Cellas, or Cillas, died because of the swiftness of the flight. Pelops spent the night on Lesbos and, in a dream, saw Cillus's ghost lamenting his fate, and pleading for heroic honours. At dawn, he burned his body, heaped a barrow over the ashes, and founded the sanctuary of Cillaeon Apollo close by. Then he set out again, driving the chariot himself.</p>	<p>hidtidige vognstyrer kan ikke holde til rejsen i den nye vogn og dør (på samme tid fødes han som hero) – det er en vogn for guder.</p> <p>I stedet må Pelops selv styre vognen.</p>
<p>On coming to Pisa, Pelops was alarmed to see the row of heads nailed above the palace gates, and began to regret his ambition.</p> <p>He therefore promised Myrtilus, if he betrayed his master, half the kingdom and the privilege of spending the bridal night with Hippodameia when she had been won.</p>	<p>Pelops er godt nok en guldaldergud, men med smag for kvinder, hvilket knytter ham til sølvalderen. Derfor forekommer Oinomaos' guldalderprimitivitet ham også barbarisk, men det er dog en "primitivitet", han som overgangsfigur selv deler.</p> <p>For at føre sin plan ud i livet har han brug for Myrtilos' hjælp, og dette introducerer det centrale jernalder-tema: Da Myrtilos jo er Oinomaos' vognstyrer, indebærer hans hjælp til Pelops et svig. Belønningen, den forelskede hjælper lokkes med, er det halve kongerige og brudenatten med Hippodameia, men Pelops viser sig at svigte sit ord. Den listige overvindes selv ved list.</p> <p>Dette knytter an til det guldalder-tema, vi kender fra f.eks. grundlæggelsen af Troja og Valhal, og som egentlig er et jernaldertræk overført på guldalderen: Bygmestrene loves en pris for deres arbejde, som bagefter nægtes dem, hvilket medfører den senere undergang. Det er jernalderens pagtsbrud overført på guldalderen, men på samme tid en nødvendighed for "faldet" til sølvalder.</p>

<p>Before entering the race – the scene is carved on the front gable of Zeus's temple at Olympia – Pelops sacrificed to Cydonian Athene. Some say that Cillus's ghost appeared and undertook to help him; others, that Sphaerus was his charioteer; but it is more generally believed that he drove his own team, Hippodameia standing beside him.</p>	<p>Flere guddommelige (døde, i.e. transcendent), hjælpere bringes på banen ...</p>
<p>Meanwhile, Hippodameia had fallen in love with Pelops and, far from hindering his progress, had herself offered to reward Myrtilus generously, if her father's course could by some means be checked.</p>	<p>Sølvalder! Verdens omdrejningspunkt er hierogamiet, kærligheden mellem guden og den jordiske kvinde, der ved sin seksuelle tiltrækningskraft drager ham ned.</p>
<p>Myrtilus therefore removed the lynchpins from the axles of Oenomaus's chariot, and replaced them with others made of wax.</p>	<p>Også Hippodameia er interesseret i at se sin far overvundet – guldalderens tid er forbi.</p>
<p>As the chariots reached the neck of the Isthmus and Oenomaus, in hot pursuit, was poisoning his spear, about to transfix Pelops's back, the wheels of his chariot flew off, he fell entangled in the wreckage and was dragged to death.</p>	<p>Jernalderens svig.</p> <p>Oinomaos omkommer i myten ved sit eget totemdyrs mellemkomst, et træk, man ofte finder i myter, som omhandler totemets/gudens offerdød, når denne optræder i menneskeskikkelse. Hans død er ensbetydende med det årlige offer, jf. også Hippolytos, der slæbes ihjel af sine heste.</p>
<p>His ghost still haunts the Horse-scarer at Olympia.</p>	<p>Hesteskræmmeren er, som navnet angiver, det guddommelige væsen, der gør hestene sky, dvs. når der ikke er nogen anden oplagt grund, hvilket jo ofte er tilfældet. Herhjemme blev det, at man om morgenen af og til kunne finde heste skummende i båsen i stalden, tilsvarende forklaret med, at nissen i løbet af natten havde redet på dem.</p>

	<p>På væddeløbsbanen er der et særligt sted, hvor hestene ofte bliver sky eller på anden måde går i panik, og det er dette sted, der specifikt kaldes Hestekræmmeren. Myten giver flere bud på, hvis ånd det er, der hjem søger stedet og skræmmer hestene, og Oinomaos er jo et oplagt valg.</p>
<p>There are some, however, who say that the swiftness of Poseidon's winged chariot and horses easily enabled Pelops to out-distance Oenomaus, and reach the Isthmus first; whereupon Oenomaus either killed himself in despair, or was killed by Pelops at the winning-post. According to others, the contest took place in the Hippodrome at Olympia, and Amphion gave Pelops a magic object which he buried by the Horsescarer, so that Oenomaus's team bolted and wrecked his chariot.</p> <p>But all agree that Oenomaus, before he died, laid a curse on Myrtilus, praying that he might perish at the hands of Pelops.</p>	<p>På trods af, at myten, som den ser ud, er fremkommet i jernalderen, befinder vi os stadig i en alder, hvor svig straffes – eller falder tilbage på ophavsmanden selv (man kan så spørge sig selv, hvorfor ikke også Pelops bliver straffet ...). Dette skyldes denne mytes fokus på overgangen fra guld- til sølv-alder. Jernalderen optræder således kun som spredte træk, ikke et gennemgående tema.</p>
<p>Pelops, Hippodameia, and Myrtilus then set out for an evening drive across the sea. "Alas!" cried Hippodameia, "I have drunk nothing all day; thirst parches me." The sun was setting and Pelops called a halt at the desert island of Helene, which lies not far from the island of Euboea, and went up the strand in search of water.</p>	<p>Solens vej over havet.</p>

<p>When he returned with his helmet filled, Hippodameia ran weeping towards him and complained that Myrtilus had tried to ravish her. Pelops sternly rebuked Myrtilus, and struck him in the face, but he protested indignantly: "This is the bridal night, on which you swore that I should enjoy Hippodameia. Will you break your oath?" Pelops made no reply, but took the reins from Myrtilus and drove on.</p>	<p>Myrtilos kræver sin (gode) ret, men bedrages af Pelops – en meneder skal ikke vente, at andre holder sit ord over for ham.</p>
<p>As they approached Cape Geraestus – the southernmost promontory of Euboea, now crowned with a remarkable temple of Poseidon – Pelops dealt Myrtilus a sudden kick, which sent him flying head-long into the sea; and Myrtilus, as he sank, laid a curse on Pelops and all his house.</p>	<p>Pelops dræber Myrtilos – som en halvguddommelig hjælper regner han ham ikke for noget, men på samme tid er elementet også udtryk for Myrtilos' årlige død i sin egen kult.</p>
<p>Hermes set Myrtilus's image among the stars as the constellation of the Charioteer; but his corpse was washed: ashore on the coast of Euboea and buried in Arcadian Pheneus, behind the temple of Hermes; The once a year nocturnal sacrifices are offered him there as a hero. The Myrtoan Sea, which stretches from Euboea, past Helene, to the Aegean, is generally believed to take its name from Myrtilus rather than, as the Euboeans insist, from the nymph Myrto.</p>	<p>Skønt biperson i denne myte har Myrtilos altså sin egen kult, som jeg dog ikke skal gå i detaljer med her (der er heller ikke så meget mytologisk materiale til den). Noget kunne tyde på, at han blev dyrket som hero.</p> <p>På denne måde kan en myte vise sig at vrimle med andre guder og kulter end blot hovedpersonen og dennes kult, og de er alle er inkorporeret i hovedmytens handling.</p> <p>Myrte hedder på græsk <i>myrtós</i>, og navnet Myrtilos er en diminutiv heraf. Totem er altså i denne forbindelse en plante. Myrten repræsenterer blandt mange ting den profane seksualitet, dvs. kobber- og jernalder-seksualiteten, ægteskabet mellem den dødelige mand og den dødelige kvinde, som jo ikke er kultisk.</p>

	<p>At Myrtilos vil i seng med Hippodameia, kan derfor ses som en degradering eller besudling af hende, der qua sølvalderkvinde er bestemt for en gud. Dette er en af de kultiske grunde til hans død. Myten tager ikke blot afstand til guldalderens aseksualitet, men også til kobber- og jernalderseksualitetens manglende kultiske indhold.</p> <p>Det græske ord <i>myrtón</i> bruges endvidere om de kvindelige kønsorganer.</p> <p>Hos den ældre Plinius kan man i XV.118ff læse om myrtens mange funktioner.</p> <p>Myrtilos ender på himlen som stjernebilledet Auriga (Vognstyreren), jf. også Hippolytos' skæbne efter døden.</p>
<p>Pelops drove on, until he reached the western stream of Oceanus, where he was cleansed of blood guilt by Hephaestus.</p>	<p>Han foretager solens rejse til dens nedgangssted i vest.</p>
<p>Afterwards he came back to Pisa, and succeeded to the throne of Oenomaus. He soon subjugated nearly the whole of what was then known as Apia, or Pelasgiotis, and renamed it the Peloponnese, meaning 'the island of Pelops', after himself. His courage, wisdom, wealth, and numerous children, earned him the envy and veneration of all Greece.</p>	<p>Pelops som den store erobrer og kulturskaber. Hele Peloponnes antages at have navn efter Pelops i hans funktion af kulturhero.</p>
<p>From King Epeius, Pelops took Olympia, and added it to his kingdom of Pisa; but being unable to defeat King Stymphalus of Arcadia by force of arms, he invited him to a friendly debate, cut him in pieces, and scattered his limbs far and wide; a</p>	<p>Men hans aner tilbage til guldalderen lader sig ikke helt udrydde. Hans guldaldergrumhed viser sig i form af mordet på kongen af Arkadien.</p> <p>Vi kender motivet med kongen/guden, hvis parterede lemmer spredes ud</p>

<p>crime which caused a famine throughout Greece. But his celebration of the Olympian Games in honour of Zeus, about a generation after that of Endymion, was more splendid than any before.</p>	<p>over hele landet for at velsigne alle områder, jf. f.eks. Osiris. Den ægyptiske farao blev i tråd hermed ofte begravet både i Øvre og Nedre Ægypten.</p> <p>Men i dette tilfælde er motivet, som hovedsagelig hører guldalderen til (drabet og parteringen som verdensskabende), vendt om, så det i stedet er noget negativt. Der tages med andre ord afstand til denne guldalderpraksis, hvilket er typisk for denne myte, hvis sympati er for sølvalderen. Pelops' handling forårsager nu i stedet hungersnød i hele Grækenland – det stik modsatte af motivets oprindelige rationale.</p>
<p>To atone for the murder of Myrtilus, who was Hermes's son, Pelops built the first temple of Hermes in the Peloponnese; he also tried to appease Myrtilus's ghost by building a cenotaph for him in the hippodrome at Olympia, and paying him heroic honours. Some say that neither Oenomaus, nor the spiteful Alcahous, nor the magic object which Pelops buried, is the true Horse-scarer: it is the ghost of Myrtilus.</p> <p>Over the tomb of Hippodameia's unsuccessful suitors, on the farther side of the river Alpheius, Pelops raised a tall barrow, paying them heroic honours too; and about a furlong away stands the sanctuary of Artemis Cordax, so called because Pelops's followers there celebrated his victories by dancing the Rope Dance, which they had brought from Lydia.</p>	<p>Pelops søger at stille den døde (transcendente) Myrtilos tilfreds med forskellige ærebevisninger, bl.a. i form af et gravmæle på hestevæddeløbsbanen i Olympia. Her gør han Oinomaos rangen stridig som stedets hesteskræmmer. Der er ingen tvivl om, at han æres som hero.</p> <p>Flere heroer ...</p> <p>... og en kultisk dans ...</p>
<p>Pelops's sanctuary, where his bones are preserved in a brazen chest, was dedicated by Tirynthian Heracles, his grandson, when he came to celebrate</p>	<p>Også Pelops æres på heromanér i Olympia med en helligdom til at huse hans jordiske rester, men i beskrivelsen af kulten findes tydelige træk på</p>

<p>the Olympian Games; and the Elean magistrates still offer Pelops the annual sacrifice of a black ram, roasted on a fire of white poplar-wood. Those who partake of this victim are forbidden to enter Zeus's temple until they have bathed, and the neck is the traditional perquisite of his forester. The sanctuary is thronged with visitors every year, when young men scourge themselves at Pelops's altar, offering him a libation of their blood. His chariot is shown on the roof of the Anactorium in Phliasia; the Sicyonians keep his gold-hilted sword in their treasury at Olympia; and his spear-shaped sceptre, at Chaeronea, is perhaps the only genuine work of Hephaestus still extant. Zeus sent it to Pelops by the hand of Hermes, and Pelops bequeathed it to King Atreus.</p>	<p>dyrkelsen af en guldaldergud, dvs. en ktonisk guddom (idet guldalderguderne jo ofte detroniseres ved at blive kastet ned under jorden).</p> <p>Det årlige offer til Pelops består af en sort buk, og unge mænd pisker sig til blods for at kunne bringe blodet som drikoffer. Sådanne guldalderguders riter er ofte blodige. Derfor kan deltagerne heller ikke få adgang til den mere civiliserede kobberaldergud Zeus' tempel, før de atter er blevet rensat.</p>
<p>Pelops is also styled "Cronian One", or "Horse-beater"; and the Achaeans claim him as their ancestor.</p>	<p>Som ktonisk guddom identificeres Pelops med Kronos.</p>

Hippodameia hører vi ikke så meget til, skønt hun er en hovedperson i den tidlige kult i Olympia, stedet for de nok så berømte Olympiske Lege, som også er nævnt i den engelske tekst ovenfor. Hos Pausanias (5.16.2-3) hører vi, at Hippodameia ønsker at ære Hera som tak for ægteskabet med Pelops. Dette markerer selvfølgelig en underordning af sølvaldergudinden Hippodameia under kobberaldergudinden Hera, men mere interessant er det, at forløberen for de olympiske lege, de heraiske lege, hermed grundlægges: Hvert 4. år væves en ny peplos til Hera, og lege afholdes, bl.a. et væddeløb blandt unge piger, som løber med højre skulder og bryst fri samt løsthængende hår. Den kultiske magt er i 16 udvalgte præstinders hænder.

Selvfølgelig repræsenterer dette løb præstindernes hippeia-ritual, og det bliver klart, at også de olympiske leges kultiske kerne oprindeligt tilhører sølvalderen. I den præhistoriske sølvalder er det kvinderne selv, der, forvandlet til heste, løber, men senere erstattes disse rituelle løb af deciderede hestevæddeløb, og "sporten" falder i mandens hænder. I myten om Pelops & Hippodameia, der netop er så tæt knyttet til kulten i Olympia, afsløres imidlertid dette væddeløbs kultiske rødder, og det er tydeligvis væddeløbet og de totemistiske aspekter af hesten, der hele vejen igennem fortællingen lægges særlig vægt på.

Kilder til myten

Hvis I er blevet nysgerrige og gerne selv vil læse de græske og latinske kilder, er det altid en god idé at kigge i Graves (det skal være den udgave af *The Greek Myths*, som har noter med). Han opregner nemlig som regel alle kilder til hver enkelt refereret myte – og dermed er man jo sparet for en del gravearbejde selv! Så er det bare at gå på biblioteket ...

